

Posudek vedoucí diplomové práce

Diplomantka: Iva J a n í ě k o v á

Téma diplomové práce: Druhy akcií v úpravě zákona o obchodních společnostech a družstvech

Rozsah práce: 54 stran vlastního textu

Datum odevzdání diplomové práce: 12. 11. 2014

Aktuálnost tématu a jeho náročnost

Uchazečka zvolila pro svoji diplomovou práci téma z oblasti práva obchodních korporací, které je zajímavé jak z hlediska teoretického, tak praktického. Právní úprava druhů akcií byla sice aktuální i před přijetím zákona o obchodních korporacích, po jeho přijetí však podstatně nabyla na aktuálnosti zejména v souvislosti s posílením smluvní svobody v této oblasti. To se mimo jiné projevilo i tím, že byl zrušen numerus clausus druhů akcií. Téma poskytuje diplomantce dosti široký prostor pro řešení řady právních problémů. Lze je označit jako relativně náročné.

Struktura práce a použité metody

Práce je členěna do čtyř kapitol zakončených závěrem. Prvou kapitolu diplomantka věnovala pojmu akcie a povaze práv s ní spojených. Druhá je zaměřena na druhy akcií na území ČR, a to před rokem 1989 a po tomto datu. Třetí, stěžejní kapitola je zaměřena na druhy akcií v zákoně o obchodních korporacích a poslední čtvrtá kapitola pojednává o dvou vybraných zahraničních úpravách druhů akcií, a to úpravě v USA a Velké Británii. Práce je zakončena stručným závěrem. Zvolené členění odpovídá určenému tématu. Z dílčích připomínek ke struktuře lze uvést, že subkapitola 2.5.4. nezapadá úplně pod druhy akcií v obchodním zákoníku (2.5.).

Metodologicky postupuje diplomantka od obecného ke zvláštnímu. Nejprve pojednává o pojmu akcie a její povaze a teprve následně o členění akcií podle druhů a kritériích tohoto členění. Využita je i metoda deskripce, ale i metoda analytická a deduktivní. Dílčím způsobem je aplikována i metoda srovnávací. Použité metody odpovídají cílům a povaze diplomové práce.

Samostatnost při zpracování tématu

Z posuzovaného textu je zřejmé, že jej diplomantka zpracovala samostatně, na základě prostudovaných podkladů činila i vlastní závěry a korektním způsobem pracovala s odbornou literaturou.

Obsahová stránka práce

Způsob zpracování svědčí o zodpovědném přístupu uchazečky ke zpracování zvoleného tématu a o dobré přípravě k psaní tohoto typu odborného textu. Uchazečka prokázala nejen schopnost seznámit se s relativně rozsáhlým okruhem odborných zdrojů, ale též zaujmout v řadě sporných otázek vlastní názor na aktuální otázky, které si v textu klade (např. na vhodnost použitého modelu při definici cenného papíru – s. 5, na kritéria členění akcií podle druhů – s. 11, 24 a další).

Z dílčích připomínek lze upozornit na terminologickou nepřesnost na s. 8, kde autorka místo pracuje s termínem „obchodní“ podíl. Současně je na místě dodat, že jiné terminologické chyby se v textu nevyskytují. Z obsahových nepřesností lze poukázat na téže straně na tvrzení, že míra účasti se odvíjí od poměru akcií, ačkoli nepochybně má jít o poměr jejich jmenovitých hodnot, případně počtu, jde-li o kusové akcie (za podmínky neexistence odchylné úpravy ve stanovách). K závěru na s. 32 ohledně měny, na niž nominální hodnota akcie zní, lze poznamenat, že autorkou uváděný příklad z britské judikatury je zajímavý, ale oporu pro závěr pro české právní prostředí tvoří § 246 z. o. k. Pokud jde o diskusi o tom, zda s akcií mohou být spojena i jiná, než „společnická“ práva, autorka prokázala přehled o názorové pestrosti, mohla ale – domnívám se - argumentačně využít i ustanovení § 31 z. o. k., a to zejména vůči názorům, podle nichž zákon o obchodních korporacích k této otázce ničeho nestanoví. Na s. 37 se neztotožňuji s názorem, že lze vydat akcie s rozdílným podílem na zisku, aniž by s nimi však bylo spojeno právo podílet se na zisku společnosti.

Ocenění zaslouží, že si autorka klade zajímavé otázky a hledá na ně odpověď či se k nim alespoň dílčím způsobem vyjadřuje. To je zřejmé např. na s. 21, kdy se klade otázka, zda kritériem druhu akcie může být i modifikace akcionářových povinností. S autorčiným názorem uvedeným v posledním odstavci souhlasím, současně však poznamenávám, že omezení povinností na emisní kurz je zkratkovité. Spíše lze klást otázku, zda lze konstruovat druh akcií na omezení práva. Zajímavé je autorčino zamyšlení nad dualismem pohledu na druhy akcií (s. 24 a násl.). K tomu lze poznamenat, že lze pracovat i s myšlenkou „pojmenovaných“ a „nepojmenovaných“ druhů akcií (dávám k zamyšlení). Pasáže o vybraných zahraničních úpravách druhů akcií zvyšují zajímavost práce.

Literatura

Seznam použité literatury obsahuje reprezentativní prameny. Autorka pracuje jen velmi omezeně s judikaturou. Na použitý pramen je odkazováno v souladu s citačními standardy a gramaticky přesně. Práce s odbornou literaturou je korektní.

Formální stránka práce

Po formální stránce má předložená diplomová práce velmi dobrou úroveň. Autorka má schopnost formulovat svůj názor a ani po gramatické stránce k ní nemám výhrady.

Závěrečné hodnocení práce:

Posuzovaná diplomová práce je zajímavá a kvalitní. Považuji ji proto za způsobilou obhajoby, k níž ji tímto doporučuji. Předběžně navrhuji hodnotit ji známkou „výborně“ s tím, že konečná klasifikace závisí na vystoupení diplomantky při obhajobě.

Praha, 15. prosince 2014

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
vedoucí diplomové práce